

Këyítfii Pool bín Bu-teeraa Filiipda Wo'eencii lëgís Këyítfiida

Këyítfii fii fërí Pool bín kerceencaa ga teeraa Filiipda. Pool ga baawaagari wukanakwa jangatta Hewhewii winéwí'wii ga teeraama bi bo' biyewin daama gëmussa ga Yéesu. (Tumeen 16: 11-40). Ga waa Pool lagu ga kasu ndaga lëgëyii Ha'mudii, bu-teeraa Filiip nëgírohussa kopa'. Ba wossa bo' gaba, ya teeku Epaforodít kibayi' Pool iñaa ba nëgírohda. Pool bínnda këyítfii fii ga jamaanaama kigërëmba, ee ba ínoh ban an ya hotin iñaa ba tumda. Ya daassaba ban kiyëgís gík ga ngëmaagaba, ba watuk kitaabuk buwaa jëgírohi iñaa taabohhii na iñaa Kooh nakohda. Ee fodaama ba en wínoo na Koohda, ba enatda wínoo ga díkaantiba ban.

Këyítfii Pool bín bu-teeraa Filiipda tíidoh anee:

- 1 - Këñdoh (1: 1-2)
- 2 - Pool gërëm Kooh ga kerceencaa ga teeraa Filiipda (1: 3-11)
- 3 - Kipes fodii Kiristaanii (1: 12-30)
- 4 - Pool daas kerceencaa ga Filiipda kiyóoskí' haffa fodii Kiristaanii (2: 1-18)
- 5 - Pool wo' na bu-teeraa Filiip ga loo Tímotée na Epaforodít (2: 19-30)
- 6 - Kiheel kinebloh Kooh Kërí laak solu (3: 1-4: 9)
- 7 - Pool gërëmma bu-Filiip (4: 10-20)
- 8 - Tanjoh (4: 21-23)

Kēñdoh

¹ Mi Pool na Tímotée, dí, sùrgacii Yéesu Kiristaa, dí bērí bínndúu kēyítfi fii, d'ú béeɓpúu d'ú bii d'ú en buu Kooh, d'ú dēk teerum Filiip ee d'ú en wíinoo na Yéesu Kiristaada; d'ú na buwum kuliyuk ga jaangiida na bii amdohba ga lēgēyiida.

² Mi yii kíim Kooh Paamudiigaru, ya na Yéesu Kiristaa Ha'mudiigaru, ɓa barkeellúu, ɓa onndúu jam.

Pool gērēm Kooh ga kerceenaa ga teeraa Filiip

³ Saycaa heliigoo ka' garúu tóoh, mi gērēm Koohyii mi gēmda.

⁴ Ee saycaa mi kíimi'túu Kooh tóoh, mi taabi ga na keeñ wisóosí',

⁵ ndaga d'ú amdohinndoo dijófi' ga kiyéegaloh Hewhewii winéwí'wii, aboh ga besaa d'ú aas ga ngēmiida bi ga wati.

⁶ Iñii yii wóorinndoo: Kooh, yii dalin kitum lēgēyii wijófi' wii wiima ga d'uuycúuda haywa kitumi bi ga daa wa matan ga bēriinaa Yéesu Kiristaa haysanda.

⁷ Binaa d'ú béeɓpúu, mi halaat iñuma garúunaa, mi ɛldohhii ndaga mi ekinndúu ga keeñiigoo. En ki'ena, d'ú abin ga lēgēyii Kooh sassoo kitumda, ee d'ú béeɓpúu d'ú hotin kijofkiigari ya laak garuuda. D'ú bii tumka, hídaa dii mi en ga kasuda, ee d'ú bii tumka ga dii mi lebiroh kituuki' Hewhewii winéwí'wii, mi yaa jangatwa ga daa mi wēñ kimínda.

⁸ Ehee! Bééɓpúu, mi waarinndúu lool fodii dii Yéesu Kiristaa waa'tuudfa. Ee iñaama Kooh ínohin an kayoh.

⁹ Íñii yii, yërí mi kíimi'túu Kooh: Mi kíim kiwaarohkii en ga keeñjúudfa wëñ kiyak, aaw fíkíi, dú wëñ ki'ínoh kayoh-kayohɗa, ee dú mín ki'ínohsoh iñaana en tóoh.

¹⁰ Fodaama, dú hay kimín ki'ínoh iñaana gënda, doonaa bëriinaa Kiristaanii hayisanda, dú en bibo' bisetí', ee ken laakoo iñaana ya wo'an garúu yibóní'.

¹¹ Kipeskiigarúu, kooroh ga Yéesu Kiristaa, ka líif na tumeen cijúwí', caa ndaman Kooh ee ca kañiri.

Kipes fodii Kiristaanii

¹² Mbokcii, mi waa' dú ínoh an íñii dalloofa nam ki'on Hewhewii winéwí'wii kibaat kisíw.

¹³ Karin sah bi bééɓ soldaa'cii watuki kaanfii gúwernëe'ɗa na bééɓ buwii bíinoo ínohuunun diima an kisúrga'uk ga Kiristaanii tah mi lagu ga kasu.

¹⁴ Ee íñii wëñ kiyewin ga mbok-kerceenciida, daa ba hotee an mi laguunun ga kasu, ba wëñnja ki'am Ha'mudii, ee iñaama baattaɓa fít bi ba bii yéegaloh wo'eenii Kooh ee ba niikoo dara ga.

¹⁵ Laakin gaɓa nak ee kayoh, buwaa en na kijangat ga teekii Kiristaanii ee ki'iñaadohhoo na kiheel nookoh ekɓa ga. Bíinoo nak, bii jangat ee ba tumka na keeñ wisetí'.

¹⁶ Buwii mi méeñjoh kiwo' bii taabu ga na kiwaaroh. Ba ínohin an Kooh yërí sassoo kilebiroh kituuki' Hewhewii winéwí'wii.

¹⁷ Buwii mi deɓ kiwo'ɗa nak, enndii keeñ wisetí' ekɓa ga, wayee ba heel kinookoh don. Ba

halaat fodaama kibaattoo coonu ga dii mi en ga kasuɗa.

¹⁸ Iñaama ba tum ga helbada, waa wa jof, waa wa joffii tooh, dara bittaaaroo ga! Inii laak soluda weri en an Kiristaanii yii yee galohu; mi yii nebluk ga ee mi hay da kiweñ kinebluk ga.

¹⁹ En ki'ena, woorinndoo hii an iñcii mi dayda onanndoo kimuc ndaga kiimcii du kiimdiroo Koohda na ban amdohii Helii Yeesu Kiristaa amdohirooda.

²⁰ Mi abin yaakaa' wiyegisi' an mi kaci'andii muk ga fikii Kooh. Hanaa kay, ennda diimada ee bi taa', waa mi kaan waa mi pes, mi laakan hel wideli', ee fodaama mi hay kiteewoh kiyakkii ndamii Kiristaanii ga beeb kipeskiigoo.

²¹ En ki'ena, mi ga kihaffoo, Kiristaanii en kipeskiigoo ee kikaan baatanndoo hen.

²² Ee en lak mi lis kipesaa, mi min kibaat kilaak jeriñ, kon mi jom ya kitanuk?

²³ Mi nak, mi laak hel kanak: mi waarin kimeyoh ga kipeskii kii, mi ennee na Kiristaa. Iñaama yeri gen garoo fuuf.

²⁴ Wayee inaa weñ kilaak soluda weri en mi tes ga elduna ndaga du.

²⁵ Iñaama woorinndoo ee mi inohin an mi hay kites, mi en naru du beebpuu ki'amdohhuu doonaa du aaw fikii ga ngemii, ee keenjjuu soos ga ngemii du laakda.

²⁶ Fodaama, binaa mi hayis garuunaa, du hay kibaat kindamukoh Yeesu Kiristaa ndaga mi.

²⁷ Ga inaa min kilaak tooh, pesat fodii dii Hewhewii winewi'wii wo' ga loo Kiristaa nakoh kada. En fanaa, waa mi hayyuu kiwaaknee,

waa mi en diliis tooh, mi hay kimín kikeloh an dú bokin hel ee dú bokin fit wínoo kilebiroh kituuki' ngēmii Hewhewii winéwí'wii haydohda.

²⁸ Mi hay kikeloh ban an dú niikoo buwii heñohirúuda. Iñaama nak hayba kiteeb an ba aaw ga kisanju'uk, teeβba ban an dú, dú aaw ga kimúc. Ee iñaama meyoh ga Kooh.

²⁹ En ki'ena, Kooh yëri onndúu, eembii rek ga kigem ga Kiristaanii, wayee bi ga kitook kisodalu ndaga Kiristaanii.

³⁰ Fodaama, dú naroo, du bëri bok lebirii, wa wínoo ee wa wëri dú hotee mi lebirohee kudewaa ee wëri dú keloh mi lís lebiroh.

2

Kiristaanii yóoskífin hafci, Kooh bëwí'tari

¹ Man enii dú en wínoo na Kiristaaniida dëldin hellúu ga tooh, kiwaa'kii ya waa'tuuda daasin keeñjúu ee Helii yisela'íyii oninndúu kitaaboh, yaa en béeb waa' mooroomci, laak yërmaandi gari.

² Kon júwohat ga díkaantirúu, dú waaroh, dú bok hel, dú bok halaat. En dānaa, keeñjoo soos seβ.

³ Kaa tumat dara kiheel kikuliyuk bimooroombúu wala kiheel ndamaa enndii tús, wayee namat haffúu kiyóoski' hen, baa en béeb tik mooroomci daa paafin daa ya tik hafcida.

⁴ Kaa eemat rek ga kiheel iña gën garúu, yaa en béeb halaatat ga iña gën ga mooroomci ban.

⁵ Bayat badukeenaa man na waa Yéesu Kiris-taa teweerúuda.

- 6 Ya mos ki'en Kooh wayee ya mosoo kinookuk kihín na Kooh.
- 7 Wayee ya nammba kifoñ na kihafci tooh iña ya laakeeda, ya tummba hafci súrga.
Ya mannda na buwii, ee baa hotti tooh, ínoh an ya bay faan bo'-súusúus.
- 8 Ya yóoski'ta hafci, ya teewohha kikelohi' Kooh bi ga kikaan, kikaan sah ga kuraanaa.
- 9 Kërí tah, Kooh bëwí'tari, ya hanohha béeb dook, ya e'tari teek waa wëñ kiyak teekoo teek.
- 10 En d'anaa, ga teekii Yéesu Kiristaa, béeb bok kiyí' ga fikíici, ennda ga asamaan, ennda ga kakayfii, ennda ga fildoo kakayfii,
- 11 ee yaa en béeb meydoh ga kúuwci an Yéesu Kiristaa yërí en Ha'mudii. Fodaama, Kooh, Paamudii laak Ndam.

Sasii kerceencii

12 Kon nak, dú bii mi keeñukinda, dú bii saycaa en tooh dú kelohdeeraroo, ga waa mi en narúuda, wëñattoo kikelohi' wati, hídaa ga dii mi enissii narúuda tooh. Lëgëyat kitewoh an dú múcin, taam na kiniik Kooh, na ki'e'ti céé' wiyaaak.

13 En ki'ena, Kooh yërí lëgëyi ga d'uuyúu, ki'onndúu kimín kiwaa' na kitum iña taaboh na íñii ya natda.

14 Iña dú tum tooh nak, kaa taabat ga na kicapatuk wala kiña'sukoh.

15 En d'anaa, dú laakoo sík, dú set wic, dú en bitowu Kooh taa laakoo dara iña bo' wo'an gaba yibóní' ee dú kíndohsoo ga buwii ga èldúna júwussii ee ba bifo' bibóní'da.

¹⁶ Dú jom kimelic ga dŕuuy buwii fodii dii olcii melici ga asamaanda, dŕú haydohi'ba Wo'eenii onohi kipesda. Binaa dŕú tum iñaamanaa, mi hayyúu kimín kindamukoh, bêriinaa Kiristaanii hayisanda. Ee iñaama hay kiteewoh an iñii mi dayda na iñcii mi sonda enndii sooy.

¹⁷ Luu enee an mi apsan hen, ñífiigoo aamuk doonaa ngëmii dŕú laak ga Koohda mat, ee mi man na anah waa akitoihu na sarah waa tumdu Kooh, mi neblukin ga iñaama ee mi nebluk ga narúu dŕú béebpúu.

¹⁸ Dú ßan, neblukat fodaama ee dŕú bok naroo kinebluk.

Pool wo' na bu-teeraa Filiip ga loo Tímotée na Epaforodít

¹⁹ Mi abin yaakaa' kiwosohhúu Tímotée ga iña maañanndii, neß Yéesu, Ha'mudiinaa. En danaa helloo mín kidal ga iña ya yahhoo kibéesti' ga loorúuda.

²⁰ Enndii Tímotéena, mi laakoo ken dii ßaa bok naroo kibítuk na kihalaati garúu.

²¹ Bii tesda toohba, hafba wëñba kibít loo Yéesu Kiristaa.

²² Dú ga kihaffúu, dŕú ínohin an Tímotée teewohin dii ya hín ki'am bi yégísín ga légëyii kiyéegaloh Hewhewii winéwi'wii ee ya taabin naroo ga fodii kowu na paamci.

²³ Kon, yërí mi am yaakaa' kiwossi garúu, mi laaki iña lee'too ga iñii mi enukohdanaa.

²⁴ Ee mi abin yaakaa' wiyégísí' an Ha'mudii hayyoo ki'on, mi hayyúu kiwaaknee, mi ßan, ga iña maañanndii.

25 Mi abin an mi jominndúu kiwosohis Epaforodít, mbok-kerceeniigaruu, yii mi bok nari ga lëgëyii na lebirii kiyéegaloh Hewhewii winéwí'wii, ee dú woseeri garoo kihaydohi'too iñaa mi dímalukohanda.

26 Ya waarin lool kihotissúu dú bééɓpúu ee dii dú kelohin an ya dúukoolee henda, bítinndi bi hëpin.

27 En ki'ena, ya dúukooleera bi ya deeyca kikaan. Wayee, Kooh laakka yërmaandi gari. Ee ya yërëmmbiiri haŋci doŋ, wayee bi ga mi ban, doonaa keeñjoo lehoo lool.

28 Këri tah, mi wosohhúuri ga iñaa wëñ kigaaw doonaa dú hottinaa keeñjúu soos ee mi ga kihaffoo helloo mín kidal.

29 Kon binaa ya hayaa, toputu'atti na keeñ wisóosí' ee dú abohhi fodii mbok-kerceen ga Ha'mudii. Buwum fodum garida dú jominba ki'e' céé'.

30 Tesee ga jutuut ya kaan ndaga kilëgëyi' Kiristaanii tahka, ee ya tooneera kumuunkaagari ga wii ya haydohi'too dímalaa, dú ga kihaffúu, dú mínéeríroowa kihaydohi'ɗa.

3

Ki'ínoh Yéesu Kiristaa kəri laak solu

1 Ee diimaɗa mbokcii, neɓlukat ga enii dú en wínoo na Ha'mudiida. Kiwo'issúu iñaama ga bín enndii coonu garoo, ee garúu, iñaama yëri wëñ kiwóo'.

² Watukat haffúu ga baay-baaycii*, ga buwiima jëgírohi sabohda na bii gítínohi an kigúruk bok ga kijaamuk Koohda.

³ En ki'ena, du, du bërí tum kigúrukii kukayohkii, enndiiba. Du jaamuki Kooh, kooroh ga Heliigari ee du ndamukohi Yéesu Kiristaa. Du líkkii yaakaa'tuu ga bo'-súusus.

⁴ Moona déy, mi ban mi míneera kilík yaakaa'too ga fodaama. En an laakin baa foon an ya mín kilík yaakaa'cii ga bo'aa, mi jombbika kiwëñ kimín.

⁵ Mi gúru ga besaa wiyitnakaahaywaa mi límohuda. Mi bok ga heetii Isarayeel, ga nílaa Beesamee. Mi íñii Ebërëe ee mi kowu Ebërëe. En ga loo kitaabuk Waasii Móyíisaa, mi enee Fërisiyeen.

⁶ Mi kaantukohee ga hen bi mi ennda kihatal kerceencii ga kipesba. En ga loo kitaabuk íñii Waasii Móyíis nakohdanaa, laakéerii dara íñaa mi deen ga, mi taabukeewa hen ga tooh.

⁷ Mi abee an íñcaama laakfinndoo jeriñ, wayee diimada, mi hotohca sooy ndaga Yéesu Kiristaa.

⁸ Ee sah eembii ga íñcuma don. Íñaa en béeb mi abohhi sooy ndaga íñii wëñ kijof ga tooh ee wëri en ki'ínoh Yéesu Kiristaa Ha'mudiigooda. Ya yëri tah mi foñin tooh. Íñcaama toohca, mi aaminca caluus doonaa mi mín kilaak Kiristaanii,

⁹ ee mi en wíinoo nari bi en sejis. Mi séentukissii ki'en bo' yijúwí', kooroh ga ki-

---

* **3:2** 3: 2 Yaawúu'caa baysee buwaa enndii yaawúu'da baay-baay. Pool, dii, ikfa wo'eenaama ga dii ba bërí cal kibayu fodaamada

taabuk Waasii Móyíis: kigëm ga Kiristaanii kërí onndoo kijúb. Kijúb meyoh ga Kooh ee Kooh oniwa baa gëm gari.

¹⁰ Iñii mi waa' ga keeñnjooda wërí en ki'ínoh Kiristaanii, mi ínoh doolaa mílísí'ti ga buwaa kaaninda, mi day coonucaa ya dayda, mi man nari bi ga kikaankaagari.

¹¹ En d'anaa, mi mín kiyaakaa' kimílís ga buwaa kaaninda.

Kifool aaw dile'aa'daa

¹² Mi wo''ii an mi foolin bi ga dile'aa'dii haat, wala an mi laakissii sík. Wayee nak mi yii lís kifool doonaa mi mín kilaas neehalaa, ndaga mi ga kihaffoo, Yéesu Kiristaa laasinndoo kuméeñí'.

¹³ Mbokcii, mi foonngii múk an mi laasinwa niip. Enaama yínoo don yërí bítto wati: mi nísín ga helloo iñaa paafinda, mi yii ëewrukka ga iñii hay ga fíkíída.

¹⁴ Fodaama, mi yii lís kifool bi mi le' daa mi laasohan neehalaa Kooh faani'tuu ga asamaan ee ya bayohhuu ga hafci, kooroh ga Yéesu Kiristaada.

¹⁵ Kon béébpúu, dú bii dú laakissii síkda, dú bokat halaat ga iñuma. Wayee laak buwaa bay halaataa wóotíroh na iñumanaa, Kooh ga kihafci hayyúwa kiléerí'.

¹⁶ Daa ka mín ki'en tóoh, dú lísat kitaabuk waasii dú abee bi ga watída.

¹⁷ Mbokcii, béébpúu tumat fodiigoo! Dí teewinndúu daa jom ki'enda. Kon yípat hassúu ga buwii taabuk iñaa dí teewoh yaama.

18 En ki'ena, mi yewininndúuka kiwo', ee mi yii wo'issúuka bi mi yii koduk ga sah: yewinin buwaa sagoh na kikeloh iñaa aaw ga loo kikaankaa Kiristaa ga kuraanaada.

19 Buwiima yah kiméeñjoh ga kisanjku', ndaga lookciigaba cëri ba tum Koohyiigaba, ba ndamukoh iñcii jomeeba ki'ap kacida ee ba lík helba ga enaama ëldúna doŋ.

20 Du nak, du bok ga bu-asamaan ee du bii sek Yéesu Kiristaa, Ha'mudiigaruu meyoŋ asamaan hayyuu kimusal.

21 Binaa ya hayisaa, ya hay kisúpít faanfigaruu laakoo doolida, fa man na faanfigari laakin ndamda, kooroh ga doolaagari tah iñaa en tooh tooki'tarida.

4

Iñcii Pool dígal bu-Filiipda

1 Kon, du mbokciigoo mi keeñukda, mi doorukinndúu bi hepin. Du beri sóosi' keeñjoo ee mi ndamukohirúu. Kon, du filiimunciigoo, dekat ki'am bi yegis ga Ha'mudii fodaama.

2 Fu Ewodi, na fu Sintii, bokat halaat du en wiinoo ga Ha'mudii.

3 Fu ban, fu yii fu bok ki'am wiinoo naroo ga legëyiida*, mi kimmbaa, amdohaa beticum banak buma. En ki'ena, ba taabin naroo ga lebirii kiyéegaloh Hewhewii winéwi', mi na

---

* **4:3** 4: 3 «Fu bok ki'am wiinoo naroo ga legëyii»: Wo'eeniima ga lak kiGerek bídu fodii «Sysygos» mínin ban ki'en teek bo'-súusúus, Súsúgos. Ken ínohhoo ati Pool wo' na baa yaama, wala fodii rek bo' yiliis yaa mín ki'en tooh ee bok nari ga legëyaa ya en na kitumda.

Kilimaa na buwii bíinoo taabu naroo ga lëgëyii ee Kooh bídin teekcaagaba ga këyítfaa buwaa laak kipeskaa leehooda✧.

⁴ Dëkat kineɓluk ga ki'en wíinoo na Ha'mudii. Mi wo'issúuka, neɓlukat!

⁵ Teewohat kijoffúu ga bééɓ ndaga kihayiskii Ha'mudii deeyin.

⁶ Kaa jaahli'at ga dara, wayee ga iñaa en tóoh, wo'at Kooh sooliciigarúu, dú kíimiri, dú dímalukiri ee ɓan dú gërëmiri.

⁷ Fodaama, jamii Kooh paaɓin kiñaañ ɓo'-súusúusɗa hay kiníi' keeñciigaruu na halaatci-igaruu ca ëewruk ga Yéesu Kiristaa.

⁸ Ee diimada mbokcii, iñii yii yërí mi wo''úu: líkat hellúu ga iñaa en kayoh, iñaa cal ki'e' cée', iñaa júwin, iñaa setin, iñaa calin kiwaa', iñaa ɓo' mínin kitook, iñaa jekin na iñaa calin kigërëm.

⁹ Kon, tumat iñaa dú yoodohhi garoo, iñaa dú ɓewoh garoo, iñaa dú keloh garoo na iñaa dú hot garooda. En danaa, Kooh yii onohi jamɗa, hay narúu kitaam.

Pool gërëm bu-Filiip ga iñcaa ɓa onndiɗa

¹⁰ Keeñjoo soosin lool ga Ha'mudii ga dii dú teewohin an dú foñin hellúu garooda. Mi ínohin an hellúu eneera ga wayee hal laakéeríi hen.

¹¹ Enndii an mi laak sooli ga yen tah mi wo''úu iñuma. En ki'ena, iñii mi yoonda wërí en an, waa mi laak yen, waa mi laakkii dara, keeñjoo soosin.

✧ 4:3 4: 3 Malkat Ínohlukoh 3: 5.

12 Mi mínin kipes ga kiñak, mi mínin kipes ga kilaak. Ga iñaa en tooh, ga daa en tooh, keeñnjoo pookin ga kikap na kiyaaß, ga kiyéwíni' na kijutuuti'.

13 Mi mínin kitapukoh na coonufaa en tooh ndaga doolii Kiristaanii onirooda.

14 Daa ka mín kiman tooh, dú tumin yijófi' ga dii dú tuukukinndoo ga coonucii mi enukohda.

15 Dú bu-Filiip, dú ga kihaffúu, dú ínohin gaka an, ga wii mi meyoh gohaa Maseduwaan ee lak mi han kidal kiyéegaloh Hewhewii winéwi'wiida, laakkii jaangu wíinoo waa tookkoo ki'amdoh ga hēelís enndii wiirúu dogaa.

16 Ga wii mi en ga gohaa Tesaloníkda sah, dú wosohinndoo dímal kipay sooliciigoo ee enndii waas kínoo doj.

17 Enndii an mi heel kilaas dímal garúu, wayee mi heel Kooh barkeellúu ee neehalaagarúu wēñ kihoom.

18 Mi laasin ga tooh iñaa dú wosoheerooda ee sah wa hēpin. Dii en dii mi laakin tooh iñii mi soolukda ndaga Epaforodít haydohdínndoo iñcaa dú onohda. Iñcii dú onohda man garoo fodii nget cúuraay winéwi', sarah, waa Kooh tookin ee wa newinndi*.

19 Koohyiigoo nak laakin alalaa leehoo taa', waa teewoh ndamaagari, ee kooroh ga Yéesu Kiristaa, ya hay kipay sooliciigarúu béebca.

20 Ndam aawat ga Kooh, Paamudiigaruu bi taa'! Aameen.

---

* 4:18 4: 18 Malkat Efees 5: 2.

Taṅkoh

²¹ Kēñi'dattoo béeb fuwum enu buu Kooh duma ee enu wíinoo na Yéesu Kiristaada. Mbokkerceencii enu naroo diida, bii kēñi'túu ga.

²² Béeb fuwii enu buu Kooh diida, bii kēñi'túu ga, wēñaa ga bii lēgēyi' buu' Sesaa'da[☆].

²³ Mi yii Kíim Yéesu Kiristaa, Ha'mudiigaruu ya barkeellúu béebpúu.

[☆] **4:22** 4: 22 Mēdírohat na 1: 13.

**Hewhewii winéwí'wii Kooh Kifiliimunkii
ki'askii**

**Noon: Hewhewii winéwí'wii Kooh Kifiliimunkii
ki'askii New Testament**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Noon)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

7c1cfb93-c4c9-5127-ac22-ecb23adca870